

༄༅། སྐད་བརྗོད་བཤམ་སྤྱོད་རིག་པ་སློབ་པའི་བཤམ་པ།

应用语言学概论

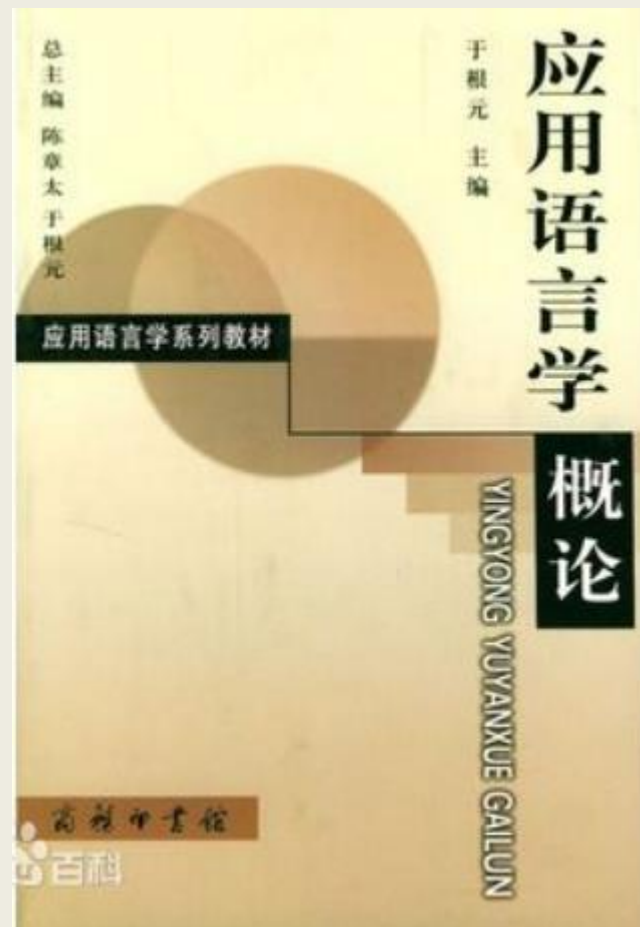
སློབ་མཁན་གཙོ་བོ། ཡི་མཁན་ལོན།

དཔེ་སྟུང་ཁང་། ཚོང་དོན་དཔེ་སྟུང་ཁང་།

དཔར་སྟུང་དུས་ཚོད། ༢༠༡༤ལོའི་ཟླ་ལམ།

ཁྲིད་ལུལ། ༢༠༢༠ལོའི་སྐད་བརྗོད་བཤམ་སྤྱོད་རིག་པ་ཚེད་ལས་འཛིན་གྱ།

༢༠༢༠ལོའི་ཟླ་ལོགས་ཀྱི་ཉིན།

ལེའུ་དང་བོ། ལྷོན་འགོ།

ས་བཅད་དང་བོ། ལྷོན་ཆའི་བེད་སྤྱོད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་དོན་སྤྱིང་།

ཀ། ལྷོན་བཅད་བེད་སྤྱོད་རིག་པ་ནི་ལྷོན་ཆ་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ནས་ལྷོན་ཆ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་རིག་ཆ་ཞིག་
ཡིན། （应用语言学是从语言应用角度研究语言的一门学科。）

ལྷོན་བཅད་བེད་སྤྱོད་རིག་པས་ནི་དངོས་ཡོད་འཚོ་བའི་ནང་གི་ལྷོན་ཆའི་གནད་དོན་དངོས་དེ་ཐག་གཅོད་པ་གཙོ་བོར་བྱ་བས།

ལྷོན་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་གཞུང་ལུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོད་རྒྱུ་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱ། དེས་ན་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་སྤྲོད་ཚུལ་ཐག་

གཅོད་པའི་ཚོད་རྒྱུ་གནས་ཤིག་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཚིག་གོ།

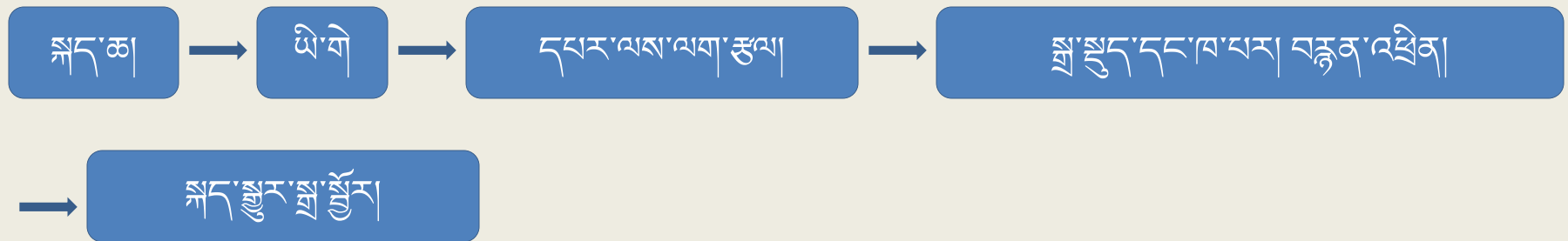
ལ། སྐད་ཆའི་བེད་སྤྱོད་མེད་ན། སྐད་ཆ་ཞེས་པའང་མེད། （没有语言的运用，就没有语言。）

སྐད་ཆ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཆགས་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བ་
རེད། གཞན་སྤྱི་ཚོགས་མེད་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་མེད་པར་ཡང་འགྲུར་འགོ་བས། སྐད་ཆ་དང་སྤྱི་ཚོགས་བར་དུ་འབྲེལ་བ་དམིགས་བསལ་བ་
ཞིག་ཆགས་ནས་ཡོད་དོ།

སྐད་ཆའམ་སྐད་རིགས་གང་ཞིག་གི་ཕན་ཡོན་དང་ཁྱད་ཚོས་སོགས་སོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་རྟོགས་དགོས་ཚེ། སྐད་ཆའི་བེད་སྤྱོད་དང་ཟུང་དུ་
འབྲེལ་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ།

སྐད་ཆའི་བེད་སྤྱོད་དང་ཁ་བྲལ་ཚེ། སྐད་ཆ་རང་ངོས་གཅིག་ཏུ་ནས་སྐད་ཆའི་གནད་དོན་མང་བོ་ཞིག་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ།

ག རྒྱུ་ཆ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བྱུང་ཁོངས་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་བརྟུན་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བཙུག་ཡོད།
(语言应用的范围随着时代的发展不断地发生变化。)

རྒྱུ་ཆ་དེ་ཡི་གེའི་ངོས་ནས་གསོག་ཉར་ཐུབ་པ་མ་ཟད། སྐྱེས་དང་བརྟན་སོགས་ཡོད་པའི་ངང་གསོག་ཉར་ཐུབ་ལ། ཡི་གེའི་ལམ་ནས་གནས་གཞན་ལ་སྐྱེལ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། སྐྱེས་དང་བརྟན་སོགས་ཡོད་པའི་ངང་གནས་གཞན་ལ་སྐྱེལ་ཡང་ཐུབ། དེ་ལྟར། རྒྱུ་ཆ་བེད་སྤྱོད་པའི་བྱུང་ཁོངས་ཅི་ཅམ་ཆེ་ན། ང་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་གནད་དོན་ཡང་མང་དུ་འགྲོའོ།

ང། སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་གྱུར་དུ་འགོ་བལ་སྐད་ཆའི་བེད་སྤྱོད་ཐད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་མཁོ་ཆེ། (社会的一体化进程更是需要语言的应用研究。)

སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་གྱུར་དུ་འགོ་དགོས་ན་སྐད་ཆ་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་དགོས་ལ། སྐད་ཆ་ཚད་ལྡན་དུ་འགོ་བར་དེར་བསྐྱུན་གྱི་ཚད་གཞི་འང་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འཛོག་དགོས། དེས་ན། ཚད་གཞི་དེ་འཛོག་སྐབས་དུས་དང་སྐབས་གང་ཅུང་ཞིག་གི་སྐད་ཆའི་བྱུང་ཚེས་དེ་དུས་གཏན་གྱི་ཚད་གཞི་ལ་བཞག་ན། བཞག་པའི་ཚད་གཞི་དེས་སྐད་ཆའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཚད་བཀག་དེས་ཅན་ཞིག་ཐེབས་སྲིད་དོ།

- བོད་ཀྱི་བརྗོད་སྤྱོད། 《སུམ་ཅུ་བ།》 《ཉུགས་འཇུག་》
- རྒྱའི་བརྗོད་སྤྱོད། 《གནའ་རབས་བརྗོད་སྤྱོད་》 《དེང་རབས་བརྗོད་སྤྱོད་》

ཅ། རང་ངོས་དང་བེད་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་སྐད་ཆར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན། སྐད་ཆ་དེ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་རྟོགས་ཐུབ། (从本体和应用两个角度去研究语言，才能全面地了解语言的各种特点。)

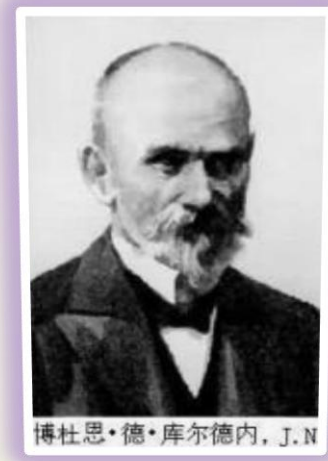
● སའོ་ཞིན། སྐད་ཆའི་ཆེད་དུ་སྐད་ཆར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ན། ད་གཞོན་མིང་དོན་མཚམས་པའི་སྐད་བརྗེ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འཇུགས་ཐུབ། (只有为语言而研究语言，才能建立真正的语言学。)

● མི་མང་བོའི་བསམ་པར། སྐད་ཆའི་རང་ངོས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ནི་རིག་ཚན་ཞིག་རེད་ལ། བེད་སྤྱོད་ནི་སྐད་ཆའི་ཞིབ་འཇུག་གི་འབྲས་བུ་བེད་སྤྱོད་པ་ཙམ་མོ། (一些人认为只有语言本体研究才是学问，而应用只不过是语言研究结果的应用罢了。)

ས་བཅད་གཉིས་པ། སྐད་བད་བེད་སྤྱོད་རིག་པའི་རིག་ཚན་འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་གནས་ཚུལ།

༡ སྐད་བད་བེད་སྤྱོད་རིག་པའི་མེས་པོ།

པའོ་ཏུན་ ཉེ་ ཁོར་ཉི་ནེ་ (Baudouin de Courtenay. 博杜恩·德·库尔德内) ནི་༡༨༤༥ལོའི་ཟླ་༣པར་པའོ་ལན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
 རྫོ་རྩེ་མེན་(Radzimin)ཞེས་པའི་གྲོང་ཚོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུ་འབྱུངས། ཁོང་ནི་
 དེང་རབས་སྐད་ཚན་རིག་པའི་སློལ་འབྲེད་མཁན་ཡིན། རྩ་གཞུག་ཏུ་པའོ་
 ལན་གྱི་དུ་སྟ་དང་། འཇར་མན་གྱི་ལེབ་སེ། ཟུ་རུ་སུའི་བོ་ཉི་པའོ་སློབ་ཚེན་
 བས་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་གཤེབ་བསྐྱར་སྐད་བད་རིག་པའི་འབྲུམ་རམས་པའི་བསྐྱབ་གནས་སྤངས། ༡༨༧༧ལོའི་ཟླ་༡༡པར་པའོ་
 ལན་གྱི་རྒྱལ་ས་དུ་སྟ་རྩ་སྐྱུ་གཤེགས།

博杜思·德·库尔德内, J.N

库尔德内1870年主张区分纯粹语言学和应用语言学，但是他没有明确界定应用语言学的研究对象和范围，没有提出理论概念体系。直到20世纪40-50年代，第二次世界大战后，社会、科技、文化、教育等的发展，对语言在各方面的应用提出了诸多课题，于是一门多学科结合的应用语言学才作为独立学科建立起来，60年代开始进入发展时期。

ལ། རིག་ཚན་གྲུབ་པའི་མཚོན་ཉམས།

༡༩༩༤ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་བརྗོད་སྤྱོད་རིག་པའི་ཚོགས་ཚུན་ (AILA) ཐེངས་དང་པོ་དེ་རྒྱ་རན་སིའི་གོང་ཁྲིའི་**ནུན་སེ་ (Nancy)** རན་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་བརྗོད་སྤྱོད་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་བཅུགས་པ་ནི་སྐད་བརྗོད་སྤྱོད་རིག་པ་ཞེས་པའི་རིག་ཚན་འདི་གྲུབ་པའི་མཚོན་ཉམས་ཡིན།

༡.རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་བརྗོད་སྤྱོད་རིག་པའི་ཚོགས་ཚུན་ནི་ལོ་གསུམ་འཕེལ་རྒྱུ་ཐེངས་ལྷོད་ལ། ད་ལྟའི་བར་ཐེངས་བཅུ་བདུན་འཚོགས་བྱེད། ཚོགས་འདུའི་འཚོགས་ཡུན་ཉིན་ལྔ་ཡིན། འཚོགས་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཚུན་དག་ལས་འཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པ་ཉི་ཉོད་གི་རྒྱལ་ས་ཐའོ་ཁེ་ཡོག་(Tokyo) ཏུ་འཚོགས་པ་དེ་ནི་གཟབ་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་ལ། འཚོགས་ཐེངས་བཅུ་དྲུག་པ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་པེ་ཅིང་ཕྱི་ཡིག་སློབ་ཚུན་དུ་༢༠༡༡ལོའི་ཟླ་༤པར་འཚོགས་པ་རེད།

分议题

语言习得	语言教学	不同职业中的语言	社会中的语言	应用语言学与方法论
母语习得	母语教育	商务沟通及专业交流	社会语言学	语篇分析和语用学
二语习得	标准语教育	翻译、口译和媒体作用	语言政策	修辞学与文体学
识字研究	外语教育与教师发展	语言与法律	多语言与多语言文化	比较语言学与错误分析
心理语言学	语言学习中的自主学习	语言与职场	跨文化传播	词典学与词汇学
	多语言环境下的语言与教育	媒体语言和公众话语	亚洲语境下的应用语言学	语篇与文本中的多模态
	教育技术与语言学习			语言评估与测试

2. གྲུང་གོར་རིག་ཚན་འདི་གྲུབ་པའི་མཚོན་ཉལ་གས།

(1). 1992ལོར་སྐད་ཡིག་བཅའ་སྲོད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་བཙུགས་པ།

གྲུང་གོར་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་དང་རྒྱལ་ཁབ་སྐད་ཡིག་བྱ་བའི་ཤུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཙོ་སྲོད་བྱས་ཏེ། སྐད་ཆའི་མིང་ཇུས་དང་སྐད་ཆའི་འཆར་འགོད་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། སྐད་ཡིག་ཚད་ལྡན་དང་ཚད་གཞི་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཞིབ་འཇུག་སྐད་ཡིག་གསོ་སྲོད་དང་ཚོད་རྒྱགས་ལེན་པ། དྲ་རྒྱའི་འཇུགས་སྐྱུན་ཆ་འཕྲིན་ཞབས་ཁུ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད།

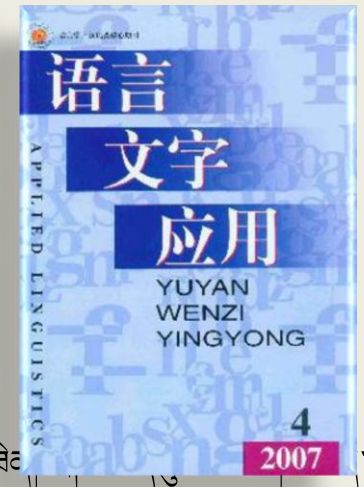
(2). 1992ལོར་《སྐད་ཡིག་བཅའ་སྲོད་》ཅེས་པའི་དུས་དེབ་གསར་དུ་བཏོན་པ།

རྒྱལ་ཁབ་སློབ་གསོ་དུལ་ཡིས་གཙོ་སྲོད་དང་། སྐད་ཡིག་བཅའ་སྲོད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་སྐྱབ་འགན་ཁུར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་དུས་དེབ་ཅིག་ཡིན། 1992ལོའི་ཟླ་3པ་ནས་དཔར་ཐངས་དང་བོ་དཔར་ཞིང་། ལོ་རེ་ཐངས་བཞི་རེ་འགེམ་སྐྱེལ་བྱ་བཞིན་ཡོད།

(3). 1994ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་བཅའ་སྲོད་རིག་གཞུང་བཟོ་སྐྱེད་ཚོགས་

ཚན་སྐབས་དང་བོ་འཚོགས་པ་དང་སྐད་བརྗོད་བཅའ་སྲོད་སློབ་ཚོགས་བཙུགས་པ།

ཚོགས་ཚན་འདི་ནི་1994ལོའི་ཟླ་7པར་བེ་ཅིང་དུ་སྐབས་དང་བོ་འཚོགས་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཐངས་བརྒྱད་འཚོགས་ཐེངས་ཤིག་དེ་དུ་ལོའི་ཟླ་7པར་དུལ་བེ་དགེ་འོས་སློབ་སྐྱེད་དུ་འཚོགས་རྒྱ་ཤིང་། ཚོགས་འདུ་འདི་ལོ་གསུམ་རེའི་ནང་ཐངས་རེ་འཚོགས་བཞིན་ཡོད།

3.སྐད་བརྗོད་སྐྱོད་རིག་པ་བོད་ལ་དར་བཤུགས་

(1). 2016ལོར་ 《བོད་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་》 ཅེས་པའི་དུས་དེབ་གསར་དུ་བཏོན་པ།

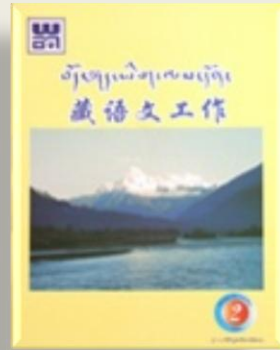
དུས་དེབ་འདི་ནི་བོད་སྐད་སྐད་སྐད་ཡིག་གྲྭ་བའི་གཞུང་སྐྱབ་ཁང་གིས་གཙོ་སྐྱབ་བྱེད་བཞིན་

པའི་ནང་སྐྱོད་དུས་དེབ་ཅིག་རེད། 2016ལོའི་ཟླ་3པ་ནས་དཔར་ཐངས་དང་བོད་པར་ཞིང་།

ལོ་རེར་ཐངས་བཞི་རེ་འགྲེམ་སྟེལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

(2).བོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོངས་དང་རང་སྐྱོད་ལུལ། རང་སྐྱོད་རྒྱུ་མོ་མོའི་སྐད་ཡིག་

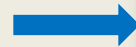
གྲྭ་བའི་གཞུང་སྐྱབ་ཁང་།

(3).བོད་སྐྱོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཡིག་ཆ་འཕྲིན་ལག་རྩལ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས།

(4). ལུག་གྲྭ་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་གྱི་འཕུལ་ཆས་ཡིག་རྒྱུར་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།

(5). མཚོ་སྡོ་ལུལ་གྱི་ཡོངས་འཛིན་འཚོལ་བཤེར་མ་ལག

ག གྲུང་ལོ་ས་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་ཐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བགྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུ

འདི་དུས་རིམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཚོགས་སྟེ།

༡.དུས་རིམ་དང་བོ། (༡༥༧༥--༡༧༡༢)

- ལྷ་ཅན་གྲུང་། 《ལྷ་ཚང་གི་བཅའ་སྤྱོད།》

༢.དུས་རིམ་གཉིས་པ། (༡༧༡༢--༡༧༤༧)

- ལས་འགུལ་གསུམ། བལ་སྐད་ཚུམ་ཡིག་གི་ལས་འགུལ། དམངས་བྱིངས་སྐད་ཆའི་ལས་འགུལ། རྒྱལ་ཁབ་སྐད་ཀྱི་ལས་འགུལ།

༣.དུས་རིམ་གསུམ་པ། (༡༧༤༧--༡༧༧༥)

- ༡༧༥༤ལོར་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་བཙུགས་པ།

ང། གྲུང་གོར་སྐད་བད་བེད་སྦྱོང་རིག་པ་སྒོ་བྱར་འཕེལ་རྒྱས་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན།

༡.སྐད་ཡིག་བྱ་བའི་ཐབས་ཇུས་དེ་གོམས་གང་མདུན་སྦོས་ཀྱིས་ཚན་རིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ།

༢.སྐད་ཚའི་ཚན་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱོན་ལ་ཞབས་འདེགས་ལུ་བ།

༣.རིག་ཚན་སྒོལ་མ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ།

2000年10月30日经第九届全国人民代表大会常务委员会第十八次会议通过并于2001年1月1日起施行的《中华人民共和国国家通用语言文字法》，是我国历史上第一部关于语言文字的法律。这部法律的颁行，标志着我国的国家通用语言文字的使用将走上法制的轨道。

ས་བཅད་གསུམ་པ། སྐད་བརྗོད་སྐོར་རིག་པའི་ལས་འགན་དང་དམིགས་འབེན།

ག། སྐད་བརྗོད་སྐོར་རིག་པའི་རིག་ཚན་གྱི་ལས་འགན།

①. སྐད་ཚའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་དག་སྒྲིག་བྱེད་པ།

②. སྐད་ཚའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ལས་ཕྱོགས་

● སྐད་བརྗོད་རིག་པའི་ལས་འགན་གསུམ།
སྐོར་ཐུབ་པའི་སྐྱེར་བཏང་གི་

ཚོས་ཉིད་དག་སྒྲིག་བྱེད་པ།

③. རང་གི་བཅད་མཚམས་དང་མཚན་ཉིད་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ།

▲ སྐད་བརྗོད་སྐོར་རིག་པའི་ལས་འགན།

༡. ཞིབ་འཇུག་གྱ་ཡུལ་དང་ཁྱབ་ཁོངས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ། (确定研究对象和范围。)

༢. སྐད་ཆ་དང་སྐད་ཚའི་བཅད་སྐོར་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཞིབ་འཇུག (语言和语言应用的理论研究。)

༣. དངོས་ཡོད་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་རྒྱུ་དོ་ལྷར་བྱེད་པ། (要关注解决实际问题。)

༤. དབྱེད་མེ་འཇུགས་སྐྱོར་ལ་ཤུགས་སྐོར་པ། (加强队伍建设。)

ལ། སྐད་བད་བེད་སྐྱོད་རིག་པའི་བསྐྱབ་ཚན་གྱི་དམིགས་འབེན།

༡. མང་གཞིའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚན་ཞིག་ཡིན་པ།

བསྐྱབ་ཚན་འདི་ནི་མང་གཞིའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚན་ཞིག་ཡིན་པས། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རིག་ཚན་གཞན་དག་གི་ཞིབ་འཇུག་གི་མང་གཞི་འཛོག་དགོས་

ལ། ཤེས་བྱའི་ཚུ་ཚད་གོང་མཐོར་འགྲོ་བ། མ་འོངས་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་མང་གཞི་འཛོག་དགོས།

༢. གཞི་རྩའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་འདུས་པས། ལག་ལེན་གྱི་སློབ་བྲིད་ཁོ་ན་མིན།

༡. ཚོ་ལ་གཞུང་ལུགས་སྐད་བད་རིག་པ་ལས་གཞན་སྐད་བད་བེད་སྐྱོད་རིག་པའང་མཁོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།

༢. སྐད་བད་བེད་སྐྱོད་རིག་པ་ནི་ཕྱི་ལོ་ནམ་ཞིག་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཆེས་ཐོག་མར་གསར་དུ་བཏོན་པ་རེད།

༣. འཛོམ་སློབ་ལ་སྐད་བད་བེད་སྐྱོད་རིག་པའི་རིག་ཚན་འདི་གྲུབ་པའི་མཚན་རྟགས་ཅི་ཞིག་ཡིན།

༤. ཀྱང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་སྤོང་གི་སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་བྲིམས་ཡིག་ཐོག་མ་དེ་གང་ཡིན། དེས་ཅི་ཞིག་མཚོན།